TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số lĩnh vực di sản văn hóa

19:30 01/12/2025

Chính phủ ban hành Nghị định số 308/2025/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa; trong đó quy định rõ về chuyển đổi số trong lĩnh vực di sản văn hóa.

Du khách sử dụng bộ đàm thuyết minh tự động khi tham quan di tích Nhà tù Hỏa Lò, Hà Nội

Chuyển đổi số phải đảm bảo tính toàn vẹn, nguyên gốc của di sản văn hóa

Theo Nghị định, nội dung chuyển đổi số về di sản văn hóa bao gồm: xây dựng, quản trị, duy trì, vận hành, khai thác các nền tảng số, hệ thống thông tin quản lý cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa; xây dựng các bộ tiêu chuẩn dữ liệu số; tạo lập dữ liệu số phục vụ cho công tác truyền thông, quảng bá di sản văn hóa trên môi trường điện tử.

Nghị định yêu cầu hoạt động chuyển đổi số lĩnh vực di sản văn hóa phải đảm bảo nguyên tắc: Không gây tổn hại đến tính toàn vẹn, nguyên gốc của di sản văn hóa và bảo đảm các quyền của chủ sở hữu hoặc quản lý di sản văn hóa.

Hạ tầng cơ sở kỹ thuật phải bảo đảm đáp ứng các yêu cầu cho việc số hóa, lưu trữ, liên thông, liên kết và khai thác sử dụng an toàn, bảo mật trên các nền tảng số.

Dữ liệu số phải phản ánh chính xác các chi tiết nội dung cấu thành và đặc điểm quan trọng, giá trị của di sản văn hóa theo các tiêu chuẩn phù hợp trong việc thu thập dữ liệu số về di sản văn hóa.

Việc số hóa, lưu trữ, khai thác và sử dụng dữ liệu về di sản văn hóa được thực hiện thống nhất từ trung ương đến địa phương, trên phương thức tôn trọng và có sự hợp tác của các cơ quan, tổ chức, cá nhân liên quan; ưu tiên sử dụng công nghệ mã nguồn mở và phần mềm trong nước.

Nghị định cũng yêu cầu Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, bộ, ngành, cơ quan, tổ chức ở trung ương phải bảo đảm nguồn lực cho việc xây dựng, cập nhật, duy trì, quản lý và khai thác, sử dụng cơ sở dữ liệu quốc gia phục vụ việc chuyển đổi số, hiện đại hóa hoạt động quản lý nhà nước, tăng cường bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa

Nghị định quy định xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa nhằm lưu trữ, quản lý, bảo vệ, khai thác, phát huy giá trị di sản văn hóa trên môi trường điện tử, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội bảo đảm tuân thủ quy định quản lý về cơ sở dữ liệu quốc gia theo quy định của pháp luật về công nghệ thông tin, dữ liệu, giao dịch điện tử và các yêu cầu sau đây:

Đáp ứng yêu cầu về chuẩn dữ liệu thông tin đầu vào, theo phân cấp xây dựng và cập nhật, nhằm mục đích quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Bảo đảm tính nguyên vẹn, tính bảo mật và tính khả dụng của thông tin về di sản văn hóa theo quy định của pháp luật.

Sử dụng thuận lợi, kết nối, liên thông thống nhất trong hệ thống dữ liệu về quản lý, bảo vệ, khai thác và tăng khả năng tiếp cận của di sản văn hóa.

Tăng cường ứng dụng thuyết minh tự động, trực tuyến giới thiệu về di sản văn hóa

Nghị định quy định cụ thể về ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong lĩnh vực di sản văn hóa. Theo đó, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với các bộ, ngành, cơ quan, tổ chức ở trung ương để nghiên cứu xây dựng các dự án, đề án về tiêu chuẩn kỹ thuật ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong công tác chuyên môn và quản lý về trưng bày, thuyết minh, bảo quản, tu bổ, phục chế, thực hành, trao truyền di sản văn hóa.

Việc chuyển đổi hình thức giữa văn bản giấy và các hình thức khác sang thông điệp dữ liệu phải bảo đảm những yêu cầu sau: a) Có ý kiến đồng ý bằng văn bản của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đối với di sản văn hóa trong Danh mục của UNESCO, di tích quốc gia đặc biệt và bảo vật quốc gia; của cơ quan chuyên môn về văn hóa cấp tỉnh đối với di sản văn hóa trong các danh mục kiểm kê, danh mục xếp hạng/ghi danh/công nhận cấp tỉnh/thành phố và Danh mục quốc gia; b) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh bảo đảm nguồn lực ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong lĩnh vực di sản văn hóa và bảo đảm nguyên tắc quy định; c) Đáp ứng các yêu cầu theo quy định của pháp luật về giao dịch điện tử, chuyển đổi số.

Thực hiện số hóa các hồ sơ, tài liệu, di sản văn hóa và ứng dụng trên nền tảng số để phục vụ xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hóa, phát triển hệ thống thông tin và triển khai hoạt động chuyển đổi số trong lĩnh vực di sản văn hóa. Khuyến khích sáng tạo trong hoạt động phát huy giá trị di sản văn hóa và xã hội hóa các sản phẩm công nghệ thông qua các hình thức hợp tác, phát triển các trò chơi thông minh, dựng phim, âm nhạc trên nền tảng phát huy giá trị di sản văn hóa.

Quản lý, lưu trữ dữ liệu số, bản vẽ và bản số, bảo quản, tu bổ, phục chế, phục hồi di sản văn hóa bằng các ứng dụng khoa học, công nghệ, chuyển đổi số trong thám sát, theo dõi hiện trạng của di sản văn hóa; giám sát, điều chỉnh môi trường của kho bảo quản và không gian trưng bày di sản văn hóa.

Tăng cường các ứng dụng tương tác phục vụ khách tham quan, bao gồm các ứng dụng trưng bày, giới thiệu nội dung về di sản văn hóa trên môi trường điện tử; các ứng dụng thuyết minh tự động, trực tuyến giới thiệu về di sản văn hóa; phát triển các ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số nhằm hỗ trợ nâng cao trải nghiệm, mở rộng đối tượng của khách tham quan tại điểm di tích, bảo tàng.

Hoạt động giáo dục di sản văn hóa bao gồm tổ chức tham quan, học tập, nghiên cứu di sản văn hóa trong hoạt động của các cơ sở giáo dục; tăng cường học tập trực tuyến dựa trên ứng dụng công nghệ để cung cấp kiến thức và thiết kế trải

nghiệm người dùng đa dạng, thân thiện, đa ngôn ngữ cho khách tham quan, đặc biệt tạo điều kiện được tiếp cận cho người khuyết tật.

Nghị định có hiệu lực thi hành từ 15/1/2026.

Theo chinhphu.vn